

Editor: Vasile Burlui

Redactor: Nicoleta Dabija

Tehnoredactor & Coperta: Paul Gorban

Bun de tipar: Livia Iacob

Pregătire de tipar: Cornel Dulceanu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SIMIGHIAN, CORNEL

Cioburi de presă / Cornel Simighian; cu o pref. de
Liviu Antonesei; și o postf. de Virgil Cosma. - Iași: Cartea
Românească Educațional, 2020

ISBN 978-606-057-019-6

I. Antonesei, Liviu (pref.)

II. Cosma, Virgil (postf.)

821.135.1

Orice reproducere, totală sau parțială, a
acestei lucrări și închirierea acestei cărți fără
acordul scris al editorului sunt strict interzise și
se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

Grupul Editorial Cartea Românească Educațional
Copyright © Editura Cartea Românească Educațional, Iași - 2020
Adresa: IAȘI, Bd Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 2 – 700124.
www.ecredu.ro

CORNEL SIMIGHIAN

CIOBURI DE PRESĂ

cu o prefață de Liviu ANTONESEI
și o postfață de Virgil COSMA

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

De aici și până la concluziile amare și, cu atât mai mult, inevitabile, nu mai este decât un pas. Acesta: „Predispus «aflării în treabă» și oricând gata să «haidem să ne haidem», încă mai trăim sub reflexul unui oarecare Dorel, care știe el ce știe despre provizoratul definitiv, atunci când tot repetă ca un cor antic, «las-o bre, că merge-așa»”.

Cu o oarecare prețiozitate, justificată de fiinețea intrinsecă a formulărilor jurnalistice atent elaborate și cuprinzătoare, Cornel Simighian pendulează ferm și exact între limitele impuse de amploarea subiectului abordat. „Iașul, ca orice viitoare fostă mare capitală, eșuată oarecum în nostalgii prăfuite, printre șantierelor colbuite dar eternizate, încremenite în proiect, oscilează între serenitatea policromatică a rozariului din Grădina Botanică și posomorea arbitrară, ostentată dar bătoasă și înțelepțită a mediului academic” – acesta este perimetrul în care editorialele autorului ne poartă cu farmec, eleganță și, nu în cele din urmă, admirabilă concizie.

Virgil COSMA, jurnalist

Cuprins

<i>Prefață la o carte așteptată</i> , Liviu Antonesei /	5
Prolog /	11
La început a fost cuvântul /	14
Politica în educație, prioritate strategică /	17
Sănătatea pacientului de cursă lungă /	20
Bătrânețea și pensiile, alte priorități strategice /	23
România, deriva unei crize morale /	26
Economia locală, destructurarea de fond /	29
Relațiile privilegiate dintre malurile Prutului /	32
Piața, ca o pradă /	35
Școala, anotimpul educației permanente /	38
Precaritatea civilizației mediului, la români /	41
Cum ne irosim și ultimele resurse /	44
Pastel de toamnă, la Iași /	47
Iașul, între smerite rugăciuni și bâlci ieftin /	50
Iașul, la întâmplare... /	53
Mineriadele societății civile, în derapaj /	56
Ce mică e vacanța mare! /	59
Condamnați la optimism, cu suspendare /	62
Despre noi, cu sinceritate /	65
Frica mediocrității de contrast /	68
Și cade iarna peste noi... /	71

Așteptându-l pe Moș... / 74
Miez de decembrie, la Iași / 77
Iarna blajină, în vecinătatea Crăciunului / 80
Sărbători fericite și la mulți ani! / 83
Punct. Și de la capăt / 86
Un gazetar al vremilor de astăzi / 89
Vremuri de Unire, la Iași / 92
Iarna-i grea, omătu' mare / 95
Agenda de iarnă a oamenilor obișnuiți / 98
Domnilor profesori, cu dragoste / 101
Presa – ultimul capitol? / 104
„Apollonia” în Congres, „Apollonia” în sărbătoare / 107
Iașul universitar, un ambasador al cetății / 110
Cartea și presa, un viitor intelectual / 113
Pământul, deocamdată / 116
Insertia pe piața muncii, o problemă politică / 119
Cine stinge lumina? / 122
Cei mai frumoși ani! / 125
Lumină lină, din Lumină / 128
Despre noi, numai de bine! / 131
Unu mai, alta mai... / 134
Presa, ca vulnerabilitate generatoare de risc / 137
Avem niște alegeri. Ce facem cu ele? / 140
Vom alege Europa? / 143
Copilăria de fiecare zi / 146
Natura, deocamdată / 149
Ce am mai putea crede / 152
E bine, vine Vacanța! / 155
Ultimul capitol / 158
Concurența neloială și abuzul de poziție dominantă, în Educație / 161
Educația, la condiționalul optativ / 164

Cine dă lecții cui? / 167
Vremea opțiunilor de carieră / 170
Rapsodii de toamnă timpurie / 172
Niciodată toamna nu fu mai frumoasă / 175
Avem o țară. Ce facem cu ea? / 178
Toamna limpezirii smerite / 181
Iași, oraș al cercetării științifice / 184
Iași, ia și votează! / 187
Toamnă electorală în surdină / 190
Moldova! Iași votează / 193
Libertatea, între adevăr și muncă / 196
Privind înapoi cu simpatie / 199
Debut de decembrie nins / 202
Anticorupție, oameni, revoluții / 205
Sărbători fericite! / 208
Un nou an, cu aceleași speranțe / 211
La mulți ani, române, oriunde vei fi fiind! / 213
Unirea ca stare de spirit / 215
Despre Cultură, numai de bine! / 218
Corupția, o boală endemică? / 221
Lumini și umbre de februarie / 224
Griji, vecinătăți și riscul imploziei / 227
Școala, anotimpul educației permanente / 230
Nasc și la Moldova oameni / 233

Istorie pe repede înainte, postfață de Virgil Cosma / 237

La început a fost cuvântul

În mod logic și de un minim bun simț, apariția unei noi secvențe media comportă un *prolegomen*, o definire a motivațiilor și a sistemelor referențiale, măcar pentru a dumiri cititorul despre ce și cum, în contul buneii sale credințe. În fond, orice astfel de eveniment nu este doar unul al presei, este un pariu și un proiect al ofertei de parteneriat pe care-l propune media cetățenilor, cititorilor, celor care întotdeauna sunt mai deștepți decât ai altora!

Presa scrisă, din ce în ce mai rară, precondiționată economic sever să-și diminueze existența mai mult prin spațiul virtual, la concurență cu blogger-ii, a ales pentru a rezista vremurilor, calea tabloidizării pe fond, drept pentru care sunt tot mai puține publicațiile *quality*. Deși, credem noi,ăștia din vechea gardă, puținii veterani care ne-am încăpățânat să rezistăm pe baricada bunului simț, asta nu e chiar presă, ci mai mult un surogat, motivat destul de parșiv de scuza că, de fapt, asta vrea cititorul, senzațional ieftin, cancanerii, sânge și bârfe de budoar. Sigur că despre ce vrea de fapt cititorul am putea face o cu totul altă discuție, deși în esență este vorba doar despre măsura în care presa își asumă, fie

și parțial și nedeclarat, și un rol formativ alături de vocația informativă. Pentru că, la fel de sigur, când obișnuiești omul numai cu „știrile de la ora cinci”, cultivând tot felul de pseudovedete și false modele de telenovele, irepresibil are loc o perversitate alienantă a bunului simț și gust, până la confuzia dilematică în care nu mai știe nimeni dacă asta vrea de fapt cititorul sau asta a fost învățat și condiționat să creadă că-i place?!

Noi propunem ieșenilor o publicație decentă, preocupată de aria educațională a evenimentelor, de spațiul cultural în accepția sa complexă, de informația esențială, care contează în realitate, fără preocupări excesive asupra subiectelor parazitare, marginale și minore, de ceea ce înțelegem cu toții ca fiind dimensiunea și civilizația prezentului continuu. Asta poate și pentru că noi continuăm să credem că Iașul are, într-o largă majoritate, oameni deștepți și echilibrați, de bună condiție și de certă valoare potențială, cu bun simț și bună cuviință, care știu să citească presa și dincolo de articolele propriu-zise.

Pariul acestui săptămânal – care-și va prezerva respirația cotidiană on-line, este să ofere ieșenilor „altceva”, până la a recunoaște că, pe acest culoar, nu suntem de fapt în concurență cu mai nimeni. Evident, este un proiect ambițios și, probabil, prezumtiv, cu o oarecare regresie comercială, cu un altfel de suflu și filtru al faptelor, asociat unei perspective săptămânale, mult mai detașate decât în spațiul și cadența unui cotidian.

Altfel, o astfel de apariție presupune, ca de obicei, destul curaj dar și suficient profesionalism, în condițiile în care, din nefericire, în branșa presei

oricum din ce în ce mai decimată calitativ și moral, astfel de calități sunt din ce în ce mai rare. Avem în schimb convingerea că acesta este un proiect care merită caucionat, un pariu și o provocare suficient de ambițioase pentru a încerca, împreună cu ieșenii, să decelăm dimensiunea empatică, de civilizație, a acestora și a cetății...

An I, Nr. 1, 16 iulie 2013

Politica în educație, prioritate strategică

Obișnuit, unul din criteriile prin care un stat își definește identitatea valorică este reprezentat de calitatea sistemului educațional, cuantificarea făcându-se după diverse sisteme referențiale. Pentru destul de multe țări, valoarea școlii și importanța educației sunt considerate priorități investiționale cu vocație strategică, mai ales pentru cele care au înțeles că, resursa umană este incomparabil mai prețioasă decât celelalte resurse, fatalmente finite. Plus că, din ce în ce mai multe discipline și specialități profesionale obligă la un proces de învățare continuă, de acordare atât cu ultimele performanțe științifice de specialitate cât și cu domeniile transdisciplinare. Asta înseamnă că, nici după terminarea formală a studiilor, educația nu se poate considera încheiată, ea continuă oricum, prin performanțele fiecărei zile.

România suferă, în opinia multora dintre noi, mirenii din afara sistemului, de un excedent de reforme intenționale, cam ciclic sau ciclotimice, și nu întotdeauna profesionale, de regulă importate abrupt din alte culturi educaționale. Cum suferă de altfel și de o critică dezarticulare în raport cu necesitățile reale ale celor care ar urma

să folosească forța de muncă astfel specializată, până la pragul în care România investește destul în a pregăti tineri care fie eșuează direct în șomaj, fie sunt înfiați și luați gata făcuți de alții, care știu să-i valorizeze conform. Sigur că investiția de care vorbeam nu se mai amortizează economic, iar cei care devin șomeri titrați, cu diplomă, devin un greu balast pentru bugetele asigurărilor sociale.

Recent încheiatele „admiteri” la facultate, în majoritate doar niște selecții de dosare care nu prea spun mare lucru, nefiind bazate pe examene riguroase, denotă în continuare o apetență deosebită pentru facultățile de Drept, de Economie, de Politologie, de Științe și Asistență socială și o tot mai modestă atractivitate pentru domeniile aplicate, ai căror absolvenți ar urma să lucreze efectiv în activități de producție. Tot mai puțini dintre tineri par a mai fi interesați să devină ingineri, agronomi sau constructori, pentru a nu mai vorbi că și mai puțini sunt cei atrași de o viitoare profesie de dascăl, de cadru didactic, opțiune care spune ceva și despre valorizarea acestei vocații la noi, grație aceluiași reforme care au confuzionat sistemul până la alterarea structurală.

Dacă am fi fost o țară normală, atență cu propriul viitor, Educația ar fi fost considerată concret, nu doar declarativ, o prioritate națională, un subiect constant de preocupare al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, un subiect transpartinic care trebuie să excedă politicul, alocația procențelor din Produsul Intern Brut nefiind discutabilă sau negociabilă. O strategie multianuală, bazată pe viziuni și perspective de decenii, în acord cu

nevoile de pe piața muncii ar da și o finalitate consonantă procesului educațional.

Ceea ce, trebuie să recunoaștem, în România ultimilor 23 de ani, nu prea se mai întâmplă, deși sau mai ales pentru că educația nu trebuie lăsată la voia întâmplării...

An I, Nr. 2, 23 iulie 2013

Sănătatea pacientului de cursă lungă

Ca multe alte domenii strategice – educația, sistemul administrativ, referențialul cultural, și sănătatea resimte sever suma unor reforme intenționale, menite a mai face bine un sistem aflat de fapt într-un soi de moarte clinică, în care cei care se pricep sunt încercați de dilema de a mai încerca bruma unei resuscitări sau a recunoaște, resemnați, decesul. Nu întâmplător, prin cutumă, românii își doresc unii altora, cel mai frecvent, „sănătate”, intuind că, de fapt, „e mai scumpă decât toate!”

În ultimele două decenii și mai bine, cam toți cei care s-au perindat pe la conducerea acestui important Minister, nefiind întotdeauna și de meserie sau măcar cu o minimă vocație managerială, au promovat tot felul de reforme dovedite a fi, până la urmă, doar niște experimente pe viu și nu „*in vitro*”, cu prețul alterării severe a sistemului, până la a-i risca griparea și funcționarea minimală, de avarie. Pentru că nimeni nu a auzit de o grevă a pacienților iar personalul medical nu poate, moral și profesional, apela real la un astfel de protest extrem, în Sănătate nu au fost niciodată destui bani, subfinanțarea s-a consacrat ca o boală

cronică, devenită obișnuință. Până și suspiciunea cutumei micilor sau marilor atenții care s-ar trafica în sistemul medical a fost, indirect, încurajată de stat, printr-o salarizare retorică, pe ideea că oamenii în halate albe, chiar dacă ar munci *pro bono*, se „descurcă” ei cumva. Aserțiune evident imorală, care operează cu prezumția de vinovăție gregară, de culpabilizare a unui întreg corp profesional. Pentru cei care au aprofundat (dis)funcționarea sistemului sanitar, analitic și mai de pe margine sau doar pentru cei care, ca pacienți, au trăit aceste realități, distorsiunile sistemului sunt evidente. Cum altfel putem înțelege recenta precizare a actualului ministru, altfel un contabil de mare succes, care într-o videoconferință cu managerii marilor spitale din țară, sublinia faptul că aceștia trebuie „să se descurce” în condițiile unor bugete mult diminuate, fără a afecta salariile personalului medical, din motive de „liniște socială”, îndrituind prefectii cu un plus de atenție față de acest obiectiv? Cum altfel putem înțelege faptul că, deși nu sunt fonduri bugetare, banii colectați de casele de asigurări de sănătate sunt deturnați aproape oficial pentru a acoperi alte deficite, care n-au nici o treabă cu sistemul, sub scuza că nu se mai pot asigura și deconta decât pachete din ce în ce mai minimale de servicii medicale? Pentru a nu mai vorbi de discontinuitățile înregistrate în derularea Programelor naționale, sau de distopia listelor de așteptare, care transformă demiurgic medicul în cel care decide ce pacient va supraviețui și cine nu prea! Pentru a nu mai aminti de hemoragia de specialiști și de previzibila criză de medici, îndemnați aproape oficial să-și asume benevol un

exil profesional altundeva prin lume. Indiferent dacă, tot contabilicește, cum îi place ministrului să judece, România și-a recuperat sau nu investiția făcută în fiecare doctor, după mulții ani de școală și instrucție profesională!

Sigur că, de ceva vreme, oficial, politicul probează o nouă reformă și o nouă lege a sănătății, proiectul ar fi în consultarea lumii medicale deși, după alte precedente la fel de formale, scepticii reamintesc realitatea faptului că „boala lungă, sărăcia omului”. Timp în care, optimiștii, ne urăm unii altora, „sănătate”...

An I, Nr. 3, 30 iulie 2013

Bătrânețea și pensiile, alte priorități strategice

Evident, problema debalansării demografice nu e un subiect care să preocupe pe mai toată lumea, chiar dacă și cei mai tineri dintre noi, inevitabil, au părinți, unii chiar și bunici. Iar toți, normal, ar trebui să-și dorească și să-și scruteze un oarecare viitor, măcar din instinct de conservare. Cert este că, după cum evoluează demografic populația României, cât de curând, vom fi, dacă vom mai fi, o nație grav îmbătrânită, dezzechilibrată abrupt, în care cei activi, încă aflați în puterea muncii, nu și vor mai putea respecta și susține bătrânii. Și nu numai pe ei, pentru că nici celor asistați social nu le vor mai putea asigura un oarecare minim de trai. Cam așa se prefigurează trist viitorul, din motive care țin de instincte conservative. Câți dintre români, care mai pun preț pe familie ca structură socială de bază, mai au curajul de a avea, dacă mai au, mai mult de un copil?! Plus că mulți dintre tineri, cei mai responsabili, care se respectă nu doar pe ei ci și pe ceilalți, au deja dileme existențiale legate de lumea pentru care și-ar mai dori urmași!

România încă stă bine față de ceilalți europeni, care încearcă să-și salveze natalitatea printr-un plus de permisivitate a procesului